

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI OBSZARU MIEJSCOWOŚCI OSOWICZE, GMINA WASILKÓW – ETAP I**

WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPORZĄDZIŁ:

Burmistrz Wasilkowa

OPRACOWANIE:

Instytut Rozwoju Miast i Regionów
ul. Targowa 45
03 – 728 Warszawa

AUTOR:

mgr inż. arch. Cezary Maliszewski

WARSZAWA 26.11.2021 r.

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	4
2.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3.	METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
4.	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU...7	
5.	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	8
6.	ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH JEGO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	9
7.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU.....	17
8.	OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	17
9.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE.....	20
10.	OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA ...	22
11.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	27
12.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	29
13.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	29
14.	WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW	33

ZAŁĄCZNIK:

OŚWIADCZENIE AUTORA

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OBSZARU MIEJSCOWOŚCI OSOWICZE, GMINA WASILKÓW, W SKALI 1: 2000

1. WPROWADZENIE

Celem sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, Gmina Wasilków, zwanego dalej planem, jest objęcie dokumentem obszaru, na którym dotąd nie obowiązywał plan miejscowy. Celem sporządzenia planu jest stworzenie warunków do rozwoju mieszkalnictwa, poprawa warunków życia mieszkańców i standardu zamieszkiwania, a także uporządkowanie systemu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej dla terenów przeznaczonych na cele budowlane.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków przyjętym Uchwałą Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006 r., zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Wasilkowie: Nr XXXIV/183/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r., Nr XLIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 r., Nr LIV/386/14 z dnia 24 września 2014 r., Nr XXVII/185/16 z dnia 27 października 2016 r., Nr XXXIX/343/17 z dnia 21 grudnia 2017 r. oraz Nr XLIII/400/21 z dnia 26.08.2021 r., na przedmiotowym terenie przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz zachowanie terenów otwartych, na które składają się łąki, pastwiska i nieużytki.

Mając na celu powyższe, na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, została podjęta Uchwała Nr XXX/267/20 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, gmina Wasilków. Zgodnie z § 3 ww. uchwały opracowanie i uchwalenie planu może następować odrębnie dla poszczególnych fragmentów obszaru. Na ww. podstawie obszar objęty planem, który stanowi Etap I realizacji ww. uchwały obejmuje teren o powierzchni ok. 9 ha położony w zachodniej części gminy. Aktualnie przedmiotowy teren nie jest objęty obowiązującym planem miejscowym.

Ustalenia planu są zgodne z polityką przestrzenną wyrażoną w ww. studium.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, gmina Wasilków, zwanej dalej prognozą stanowi:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 741, z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, z późn. zm.).

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu prognozy to:

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (pismo znak: NZ.0523.11.2021 z dnia 26 kwietnia 2021 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo znak: WPN.411.1.22.2021.AR z dnia 6 maja 2021 r.),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, gmina Wasilków – Etap I – IRMiR - Warszawa 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006 r., zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Wasilkowie: Nr XXXIV/183/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r., Nr XLIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 r., Nr LIV/386/14 z dnia 24 września 2014 r., Nr XXVII/185/16 z dnia 27 października 2016 r., Nr XXXIX/343/17 z dnia 21 grudnia 2017 r. oraz Nr XLIII/400/21 z dnia 26.08.2021 r.,

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków – G. Myśliński, B. Wójcik, E. Tarchalska – Warszawa 2005 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu V zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków – K. Kowalewska-Sewastianik – Wasilków 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Wasilków na lata 2012-2020 – Wasilków 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020 – Białystok 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2019 – Białystok 2020 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego – Białystok 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 – Białystok 2020 r.,
- Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022 – Białystok 2016 r.,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Warszawa 2012 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny – 2020 r.,
- Ocena stanu czystości wód w zlewni rzeki Supraśl w 2010 roku – WIOŚ w Białystok, 2011
- Programem Ochrony Północnego Korytarza Ekologicznego – Fundacja WWF Polska, Warszawa 2015 r.
- Obszary Natura 2000 – Standardowe Formularze Danych,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Obszar opracowania o powierzchni ok. 9 ha, znajduje się w gminie miejsko-wiejskiej Wasilków w obrębie geodezyjnym Osowicze i sąsiaduje od południa z miastem Białystok. Analizowany teren nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z aktualną polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków przyjętym Uchwałą Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006 r., zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Wasilkowie: Nr XXXIV/183/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r., Nr XLIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 r., Nr LIV/386/14 z dnia 24 września 2014 r., Nr XXVII/185/16 z dnia 27 października 2016 r. oraz Nr XXXIX/343/17 z dnia 21 grudnia 2017 r., na przedmiotowym terenie przewiduje się następujące funkcje:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna/usługi – symbol F-MN/U;
- łąki, pastwiska, nieużytki – N-ZR;
- droga lokalna – 05-KDL.

Plan miejscowy realizuje politykę przestrzenną wyrażoną w studium. Aktualnie obszar opracowania stanowią tereny łąk i zieleni nieurządzonej, we wschodniej części zostały już zainicjowane przekształcenia geodezyjne polegające na wtórnych podziałach nieruchomości i wydzieleniu dróg wewnętrznych.

Niewielki fragment w północno-zachodniej części opracowania znajduje się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Ponadto analizowany teren przecina napowietrzna elektroenergetyczna linia wysokiego napięcia 110 kV.

W planie w północno-wschodniej części wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a na pozostałym obszarze tereny zieleni nieurządzonej, łąk i pastwisk. Ponadto wzdłuż południowej granicy wskazano istniejący rów odwadniający. Na układ komunikacyjny składają się drogi wewnętrzne oraz droga publiczna klasy lokalnej.

Mając na względzie powyższe, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stwierdza się, że przewidywane rozwiązania nie naruszają ustaleń obowiązującego studium.

Zgodnie z **Opracowaniem ekofizjograficznym**, w odniesieniu do analizowanego terenu sformułowano następujące wnioski i zalecenie:

- dla zachowania celów ochrony dla jakich zostały powołane istniejące w gminie formy ochrony przyrody, priorytetowe jest zachowanie dużej różnorodności siedlisk, która wynika przede wszystkim z występowania mozaiki lasów, użytków rolniczych, zadrzewień śródpolnych,
- w planach zagospodarowania przestrzennego strefa zagrożenia powodziowego powinna odpowiadać wodzie o prawdopodobieństwie zalewu $p=1\%$, w strefie tej należy ograniczyć do minimum zagospodarowanie terenu poprzez nie wprowadzanie zabudowy mieszkaniowej i obiektów infrastruktury technicznej,
- zaleca się utrzymanie obecnego sposobu użytkowania na obszarach o glebach III i IV klasy bonitacji, gdyż są to najlepsze gleby w gminie, w związku z czym powinny podlegać szczególnej ochronie,
- na glebach VI klasy bonitacji można wprowadzić zalesienia bądź zadrzewienia o ile nie rokuje się ich rolniczego wykorzystania,
- aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza z podstawowego źródła jakim są paleniska domowe, należy szukać możliwości wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii,
- zaleca się ustanowienia strefy ochronnej wokół linii wysokiego napięcia WN 110 kV o szerokości nie mniejszej niż 40 m.

Mając na uwadze powyższe stwierdza się, że plan uwzględni wnioski wynikające z opracowania ekofizjograficznego, większość analizowanego obszaru pozostaje bez prawa do zabudowy, a obszary inwestycyjne zostały uwzględnione zgodnie z zasięgiem wyznaczonym w studium, na potrzeby którego zostało sporządzone ww. opracowanie ekofizjograficzne. Wzdłuż elektroenergetycznej linii WN 110 kV wskazano pas technologiczny o szerokości zgodnej z obowiązującymi przepisami. Ponadto wskazano obszar szczególnego zagrożenia powodzią, w zasięgu którego znajduje się jedynie fragment drogi publicznej klasy lokalnej.

Zgodnie ze **Strategią Rozwoju Gminy Wasilków na lata 2012-2020**, priorytetem w opinii mieszkańców jest stworzenie dogodnego miejsca do życia dla rodzin z dziećmi. *Wizja to dynamicznie rozwijająca się gmina wykorzystująca swój potencjał przyrodniczy i położenie w aglomeracji białostockiej, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańcom, przyjazna rodzinie, bogato wyposażona w infrastrukturę do wypoczynku i rekreacji opierająca swoją gospodarkę na innowacyjnej przedsiębiorczości rozwijającej się w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.* W dokumencie przedstawiono cele strategiczne I rzędu:

- Zapewnienie wysokiego standardu życia lokalnej społeczności.
- Poprawa stanu infrastruktury technicznej i spójności przestrzennej gminy.
- Poprawa atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy.
- Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy z poszanowaniem jej bogactwa przyrodniczego.

W ramach celu strategicznego – poprawa stanu infrastruktury technicznej i spójności przestrzennej gminy wskazano cel operacyjny – Poprawa ładu przestrzennego gminy, którego realizacja wiąże się z następującymi proponowanymi działaniami:

- sukcesywne prowadzenie analiz, a także śledzenie zmian dotyczących regulacji prawnych w zakresie planowania przestrzennego,
- opracowywanie planów miejscowego zagospodarowania przestrzennego, weryfikacja istniejących opracowań urbanistycznych,
- uspołecznienie procesu przygotowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- monitoring potrzeb rozwoju gminy w oparciu o sygnały płynące od mieszkańców,
- współpraca przy planowaniu przestrzennym z gminami ościennymi,

- zwiększenie miejsc parkingowych oraz zatok postojowych w okolicach planowanego zagospodarowania rekreacyjno-turystycznego,
- rozwój systemu komunikacji publicznej z Białymstokiem,
- budowa i rozbudowa sieci ulic w mieście oraz na terenach wiejskich,
- budowa nawierzchni na ulicach miejskich i wiejskich,
- budowa zatok autobusowych.

Sporządzenie planu spełnia cele określone Strategii rozwoju gminy, a ustalone przeznaczenia terenów wpisują się w wyznaczoną wizję rozwoju oraz oczekiwania mieszkańców. Plan ustala przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, a ich zasięg określono z poszanowaniem walorów przyrodniczych gminy oraz dbałością o bezpieczeństwo mieszkańców związanym z występowaniem zagrożenia powodziowego w obszarze planu oraz zasięgu oddziaływania elektroenergetycznej linii 110 kV.

W Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 wyznaczono sześć głównych priorytetów: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, rozwój transportu w warunkach zmian klimatu, zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu, stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu, kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Nie wszystkie z nich można odnieść do obszaru objętego planem, np. kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Jednakże plan respektuje cele i kierunki wyznaczone w powyższym dokumencie w zakresie właściwym dla swojej specyfiki i skali, poprzez m.in. umożliwienie stosowania źródeł odnawialnych w formie mikroinstalacji w zakresie zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną, za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię wiatrową.

3. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą Wasilkowa (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze planu i jego sąsiedztwie. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono prognozę wymienione zostały w wykazie materiałów. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji zapisów planu. Celem ułatwienia oceny jak i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenu na środowisko było wykorzystanie uproszczonej i dostosowanej do potrzeb tegoż dokumentu analizy macierzowej. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych przez projektanta urbanistę. Zaznaczyć tu trzeba, że na etapie planu miejscowego nie są określone konkretne realizacyjne rozwiązania technologiczne, co ma wpływ na jakościowy (a nie ilościowy) charakter prognozy. Wpływ ustaleń opracowanego planu na środowisko oceniono w stosunku do stanu istniejącego zagospodarowania ocenionego podczas wizji lokalnej (obszar opracowania nie jest objęty obowiązującym planem miejscowym).

4. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym również projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planu należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;

- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, bądź zmiany funkcji terenu;
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, przemian struktury agrarnej, powierzchni urządzonych terenów zieleni i wzrostu lesistości).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

Zaleca się, by monitorowanie skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu (w zakresach badań nie objętych monitoringiem GIOŚ i WIOŚ) prowadzone było przez władze Wasilkowa.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie polegające na:

- pomiarach poziomów hałasu w obrębie wydzielonych funkcji, głównie komunikacyjnych – 2 razy w roku w okresie najintensywniejszego użytkowania terenu,
- pomiarach emisji pyłów z dróg,
- kontroli stanu jakości gleb w obrębie dróg,
- kontroli jakości wód, w tym okresowych w rowach odwadniających,
- monitoringu stanu powietrza w obrębie dróg oraz zabudowy (szczególnie w okresie grzewczym).

Należy tutaj także podkreślić, że planowanie przestrzenne jest procesem cyklicznym, który ma za zadanie bieżącą analizę potrzeb inwestycyjnych w mieście, stanu zagospodarowania oraz uwarunkowań przyrodniczych. W związku z powyższym, Gmina Wasilków powinna monitorować skutki realizacji ustaleń planu. Takie zadanie nakładają na gminę przepisy odrębne, zgodnie z którymi do zadań gminy należy okresowe monitorowanie postępów realizacji uchwalonego planu miejscowego (np. corocznie) i konfrontowanie ich z aktualnymi potrzebami mieszkańców i inwestorów oraz stanem i jakością środowiska przyrodniczego (poprzez monitorowanie zagospodarowania terenu gminy oraz analizowanie wniosków). Realizacja postanowień planu odbywa się poprzez uwzględnianie w wydawanych pozwoleniach na budowę zasad zagospodarowania działek i standardów zabudowy, jakie zostały zapisane w planie miejscowym. Stan środowiska przyrodniczego powinien być przez gminę poddany monitoringowi (monitoring jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego) realizowanemu cyklicznie (np. corocznie).

5. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Z racji położenia obszaru opracowania poza terenami wchodzącymi w skład transgranicznych obszarów chronionych nie prognozuje się dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Plan nie wprowadza funkcji przemysłu ciężkiego czy działalności emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo – wodne na tak dużą skalę (zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym – Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110 oraz art. 104 – 117 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. – Dz. U. z 2021 r., poz. 247, z późn. zm.).

6. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH JEGO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

POŁOŻENIE

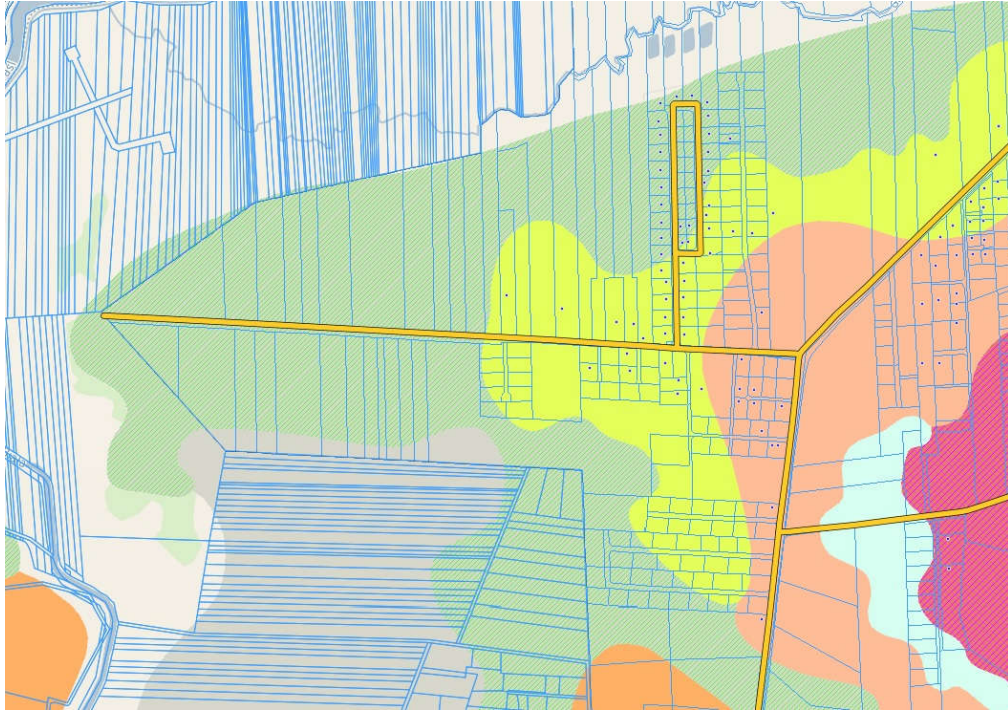
Wasilków to gmina miejsko-wiejska położona w centralnej części województwa podlaskiego, w dolinie rzeki Supraśl, zaliczona do aglomeracji białostockiej. Teren opracowania to część miejscowości Osowicze położonej w zachodniej części gminy, który bezpośrednio graniczy od strony północnej, zachodniej i południowej z Białymstokiem.

BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE

Zgodnie z fizyczno-geograficzną regionalizacją Polski opublikowaną w 2018 r.¹, obszar objęty planem znajduje się w granicach Wysoczyzny Białostockiej, stanowiącej część Niziny Północnopodlaskiej, w podprovincji Wysoczyzn Podlasko-Białoruskich, w prowincji Niżu Wschodniobałtycko-Białoruskiego. Region Wysoczyzny Białostockiej stanowi zróżnicowany krajobraz, składający się z kemów, moren i sandrów. Formy rzeźby terenu powstały w okresie stadiału północno – mazowieckiego, na utworach trzecio- i czwartorzędowych. W budowie geomorfologicznej można wyróżnić na południu równoleżnikowo położoną dolinę Supraśl oraz obszar wysoczyzny rozciętej z północy na południe doliną rzeki Czarnej. Otwory trzeciorzędowe występują powszechnie a obszarze Puszczy Knyszyńskiej i reprezentowane są przede wszystkim przez piaski, mułki i ropy osiągające od 68 m do zaledwie paru metrów miąższości. Rzeźba podłoża utworów czwartorzędowych nie jest zbyt urozmaicona. Powierzchnia podczwartorzędowa, na obszarze Puszczy Knyszyńskiej, jest wyraźnie obniżona w stosunku do obszarów przyległych. Obniżenie to przebiega z północnego wschodu z okolic Lipska, poprzez Wasilków i dalej do łąp. Dno obniżenia jest stosunkowo wyrównane, leży na wysokości 20 - 40 m ppm, w jego obrębie występuje charakterystyczna bruzda dolinna wcięta na głębokość do 40 - 50 m ppm. W okolicach Wasilkowa z obniżeniem tym łączy się kolejne głębokie obniżenie mające swój początek na północnym zachodzie w okolicach Knyszyna. Nad obniżeniem podczwartorzędowym znajduje się wyniesienie Wasilków - Sokołda. Z kształtem powierzchni podczwartorzędowych wiąże się miąższość utworów czwartorzędowych, która na terenie Puszczy Knyszyńskiej jest duża i wynosi 130 - 220 m. Największą miąższość stwierdzono w obrębie wyniesień terenowych, najmniejszą zaś w obrębie obniżeń i dolin rzecznych, głównie w dolinie Supraśli. Osady czwartorzędowe należą do trzech kompleksów glacialnych. Kompleks dolny wykształcony jest w postaci pokładu glin zwałowych, podścielonych lokalnie utworami drobnopiaszczystymi lub żwirowo - piaszczystymi. Zalegająca nad nimi glina zwałowa szara w rejonie Wasilkowa osiąga miąższość 61 m. Nad glinami sporadycznie występują pyły i ropy zastoiskowe. Środkowy kompleks glacialny składa się z trzech pokładów glin zwałowych, którym towarzyszą żwirowo - piaszczyste utwory wodnolodowcowe, rzadziej zastoiskowe mułki i ropy i piaski drobne. Miąższość glin i osadów międzymorenowych kompleksu środkowego osiąga 75 - 85 m. Górny kompleks glacialny składa się z jednego pokładu glin zwałowych utworów im towarzyszących. Gliny te podścielają utwory zastoiskowe, reprezentowane przez mułki i ropy warwowe, tworzące się zwykle w głębokich obniżeniach pochodzenia wytopiskowego. Utwory holoceniowe występują głównie w formie torfów oraz piasków rzecznych, mad, piasków i glin deluwialnych. Rozwinęły się przede wszystkim w obniżeniach dolinnych Supraśli i w dnach dużych obniżeń terenowych bezodpływowych lub okresowo przepływowych.²

¹ J. Solon et al., *Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, „Geographia Polonica”, 2018, vol. 91, no. 2, pp. 143-170

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków, Uwarunkowania rozwoju, str. 49-52

Ryc. 1. Mapa geologiczna dla obszaru opracowania (źródło: <https://wasilkow.e-mapa.net/>)

W granicach opracowania, zgodnie z powyższą mapą geologiczną występują:

- w części wschodniej – piaski i żwiry wodnolodowcowe,
- w części zachodniej – torfy na piaskach i żwirach wodnolodowcowych,
- w części południowej – torfy.

Obszar opracowania jest położony poza udokumentowanymi złożami surowców mineralnych.

UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Główną cechą wyróżniającą Wysoczyznę Białostocką, na obszarze którym leży gmina Wasilków, od terenów okalających, jest występowanie dużej ilości form wytopiskowych. Wskazuje to na odmienne warunki deglacjacji lodowca niż na obszarach sąsiednich. Formy te, na opisywanym obszarze, nie występują w odosobnieniu, lecz wraz z łączącymi je korytarzami erozyjnymi tworzą cały system obniżeń nawiązujący hipsometrycznie do doliny Supraśli, która stanowi południową granicę gminy. W terenie są one widoczne jako sieć rozgałęziających się obniżeń przypominających w planie gęstą sieć dolin rzecznych składającej się z doliny głównej i wielu dolin bocznych. Na obszarze gminy jest to dolina Supraśli (dolina główna) oraz doliny boczne: dolina Krzemianki, Bartoszychy, Czarnej, dolina ciekłu wpadającego do Czarnej w okolicy wsi Zalesię oraz doliny wód roztopowych.

Rzeźba obszaru opracowania jest mało zróżnicowana. Różnice wysokości na obszarze całego planu sięgają ok. 4 m, ale odbywa się to w sposób łagodny i równomierny. Teren obniża się kierunku od rzędnych 118 m n.p.m. do 114 m n.p.m. Poniżej przedstawiono poglądowy model rzeźby terenu w granicach obszaru objętego opracowaniem.

Ryc. 2. Rzeźba terenu na obszarze opracowania (źródło: www.geoportal.gov.pl)

GLEBY

Obszar opracowania w przeważającej części stanowią użytki w postaci łąk i pastwisk, z niewielkim udziałem zadrzewień. Grunty te zostały sklasyfikowane jako Ⅳ-V oraz RV i RVI.

W granicach opracowania jak i na pozostałym obszarze gminy dominują gleby niskich klas przydatności rolnej. Są to głównie gleby brunatne wylugowane, czarne ziemie deluwialne, czarne ziemie zdegradowane oraz gleby pochodzenia organicznego reprezentowane głównie przez gleby torfowisk niskich, gleby murszowe i murszowo-mineralne oraz gleby mułowo-torfowe.

W obrębie dolin rzecznych, szczególnie Supraśli daje się zaobserwować wyraźną strefowość występowania gleb. W pasie przykorytowym dominują gleby wytworzone z torfu niskiego, często podścielone piaskami luźnymi i słabo gliniastymi. Dalej w wyższych położeniach dolinnych dominują gleby murszowe oraz czarne ziemie deluwialne i zdegradowane, stoki wysoczyzny i same wysoczyzny pokrywają gleby brunatne wylugowane. Opisana tu strefowość jest wyraźniej zaznaczona w zachodniej części gminy.³

WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Obszar planu położony jest w pobliżu rzeki Supraśl, która przepływa na północy w odległości około 800 m. Rzeka Supraśl jest prawobrzeżnym dopływem Narwi. Obszar opracowania znajduje się, zgodnie z podziałem hydrograficznym położony jest w na obszarze dorzecza Wisły, w zlewni JCWP Biała, o kodzie: PLRW2000172616899.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911) zlewnia o kodzie PLRW2000172616899 jest monitorowana, jej status określono jako sztuczna część wód, aktualny stan lub potencjał jako zły. Oceniono, że zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych, tj. dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków, Uwarunkowania rozwoju, str. 53

Niewielki fragment położony w północno-zachodnim narożniku obszaru opracowania znajduje się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Dla JCWP Biała ostatnie badania przeprowadzono w 2010 r. i wyniki były następujące: klasyfikacja potencjału ekologicznego: silnie zmieniona - nie dokonano klasyfikacji, klasyfikacja stanu chemicznego – poniżej dobrego.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 218 Pradolina Rzeki Supraśl i jednolitych części wód podziemnych o kodzie PLGW200052.

Na obszarze 52 JCWPd występują następujące piętra wodonośne: czwartorzędowe (poziom Q₁ - holocen, plejstocen, poziom Q₂ - plejstocen), czwartorzędowo-neogeńskie (poziom Q₃ - plejstocen, miocen), paleogenu (oligocen, eocen), kredy.⁴ Zgodnie z aktualnymi wynikami monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 r., jakość wód podziemnych w punktach pomiarowych zlokalizowanych najbliżej Wasilkowa określono jako klasy II – wody dobrej jakości. Stan chemiczny i ilościowy 52 JCWPd (dane z 2016 r.) również oceniono jako dobry. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły cel środowiskowy dla 52 JCWPd, tj. dobry stan chemiczny i ilościowy nie jest zagrożony.

WARUNKI KLIMATYCZNO-ATMOSFERYCZNE

Wasilków jest obszarem zaliczającym się do tzw. Zielonych Płuc Polski.⁵ Województwo podlaskie leży w strefie klimatu umiarkowanego, region klimatyczny mazursko-podlaski. Gmina jest położona w jednym z najchłodniejszych regionów w kraju. Średnia roczna temperatura powietrza w wieloleciu 1981-2010 wynosiła ok. 7°C, przy czym najwyższe temperatury występują w lipcu i sierpniu (ok. 17°C), a najniższe w styczniu (ok. -5°C). Średnie roczne usłonecznienie w ww. wieloleciu wynosiło ok. 1650 h.⁶ Czas trwania zimy wynosi od 105 do 112 dni, a lata od 80 do 90 dni. Liczba dni ze śniegiem wynosi od 85 do 100. Średni roczny opad wynosi 500-550 mm, z tego 60% opadów przypada na okres od kwietnia do września. Znaczna część opadów atmosferycznych spada w postaci śniegu.

Dane klimatyczne: średnia temperatura roczna 6 – 7°C, średnia temperatura okresu V-VII – 16,5 ÷ 19°C, suma opadów atmosferycznych w roku – 450 ÷ 750 mm, suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII – 63%, długość okresu wegetacyjnego – 190 dni, liczba dni z pokrywą śniegu – 130 dni.⁷ Na terenie opracowania przeważają wiatry zachodnie i południowo-wschodnie

Zgodnie z danymi z Rocznej oceny jakości powietrza w województwie podlaskim – raport wojewódzki za rok 2019, Wasilków (strefa podlaska) został zaliczony pod kątem ochrony zdrowia dla substancji As, C₆H₆, CO, Cd, NO₂, Ni, O₃, Pb, SO₂, B(a)P, PM₁₀ i PM_{2,5} do klasy A, w której poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego. Należy jednak zaznaczyć, że przekroczenie wystąpiło dla ozonu – poziom celu długoterminowego, gdzie strefa uzyskała klasę D2, a także dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, gdzie strefa uzyskała klasę C1. Zgodnie z ww. dokumentem, jakość powietrza w województwie podlaskim uległa poprawie w stosunku do ubiegłych lat.

Tab. 1. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń (*źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim – raport wojewódzki za rok 2019*)

⁴ <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-40-59/4411-karta-informacyjna-jcwpd-nr-52/file.html>

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Zielone_P%C5%82uca_Polski

⁶ <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps>

⁷ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu V zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków, Wasilków 2017 r., str. 20

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2.5}
1	Aglomeracja Białostocka	PL2001	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A
2	Strefa podlaska	PL2002	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A ²

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa podlaska uzyskała klasę C1

Analizując obszar opracowania, należy zaznaczyć, że w większości stanowią tereny otwarte o dobrych warunkach przewietrzania, ale zarazem wietrznych z uwagi na ekspozycję na wiatry zachodnie.

FLORA I FAUNA

Według regionalizacji geobotanicznej Polski J. M. Matuszkiewicza obszar planu jest położony:

POŁOŻENIE OBSZARU PLANU WEDŁUG REGIONALIZACJI GEOBOTANICZNEJ	
Prowincja	Środkowoeuropejska
Dział	Północny Mazursko-Białoruski
Kraina	Północnopodlaska
Podkraina	Białostocko-Wołkowyska
Okręg	Puszczy Knyszyńskiej
Podokręg	Supraski

Pod względem podziału przyrodniczo-leśnego Wasilków należy do II Krainy Mazursko-Podlaskiej, Dzielnicy Wysoczyzny Białostockiej.

Większość obszaru opracowania stanowią tereny otwarte, na które składają się łąki z niewielkimi skupiskami drzew i zieleni niskiej. W dużym stopniu jest to roślinność naturalna. Zespoły te charakteryzują się wielogatunkowym składem roślinności oraz różnorodnością wynikającą z warunków siedliskowych, a tym samym dużym stopniem bioróżnorodności. W dolinie rzeki Supraśl występują zbiorowiska wodno – błotne oraz zadrzewienia z dominującą wierzbą i olchą. Występują także liczne ciekły melioracyjne odwadniające okoliczne łąki i pola.⁸

Na obszarze zurbanizowanym występuje zieleń urządzona w dużej mierze oparta na roślinności zgodnej z siedliskiem, ale także roślinność ruderalna na terenach, na których trwają parce inwestycyjne lub znajdują się w stadium przygotowawczym pod zainwestowanie. Dotyczy to nieruchomości położonych w sąsiedztwie istniejących dróg w centralnej i wschodniej części obszaru analizowanego.

Brak jest danych dotyczących fauny występującej w granicach opracowania. Z obserwacji terenowych wynika, że obszar jest siedliskiem fauny typowej dla terenów otwartych o charakterze rolniczo – osadniczych. Poza pospolicie występującymi gryzoniami można spotkać: zającą, kunę domową, jeża, a wzdłuż cieków wodnych zwierzęta żyjące w środowisku wodnym. W północnej części obszaru planu w rejonie stawów i podmokłych łąk występują korzystne warunki bytowania m.in. dla płazów, gadów i niektórych gatunków ptaków.

Zachodnia część obszaru opracowania znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego GKPn-3A Bagna Biebrzańskie-Puszcza Knyszyńska. Korytarz łączy dwa duże kompleksy leśne: Puszcę Piska z Puszcą Knyszyńską, przebiegając przez dolinę Biebrzy. Zgodnie z Programem Ochrony Północnego Korytarza Ekologicznego głównym

⁸ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków, str. 20

zagrożeniem na odcinku w Wasilkowie jest planowany rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. W planie miejscowym nie przewiduje się ekspansji zabudowy na tereny położone w korytarzu ekologicznym, tereny te pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu, tj. tereny otwarte przeznaczone pod zieleni nieurządzoną, łąki, pastwiska.

Ryc. 3, 4. Przykłady zieleni urządzonej na obszarze opracowania i jego bezpośrednim sąsiedztwie (*źródło: własne*)

Ryc. 5, 6. Zabudowa w bliskim sąsiedztwie obszaru opracowania (*źródło: własne*)

STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU

Na strukturę przyrodniczą obszaru opracowania wraz z najbliższym sąsiedztwem składają się:

- obszar węzłowy - kompleks leśny Puszczy Knyszyńskiej (położony na północ od granic opracowania),
- dolina rzeczna Supraśli wraz siecią rowów odwadniających i stawów stanowiące korytarz ekologiczny GKPn-3A Bagna Biebrzańskie-Puszcza Knyszyńsk (na północ od obszaru opracowania oraz fragment położony w zachodniej części),
- tereny łąk, pastwisk i zadrzewień (w zachodniej części obszaru opracowania).

W granicach opracowania położony jest południowy skraj ww. korytarza ekologicznego, natomiast kompleks Puszczy Knyszyńskiej znajduje się na północ od obszaru planu w odległości około 3,2 km, a jego otulina około 1 km.

Puszcza Knyszyńska jest częścią krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska oraz obszarem węzłowym GKPn-3 w ramach projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Ponadto na mocy Zarządzenia nr 64 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 listopada 2011 r. na podstawie art. 33 ust. 1 oraz art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach utworzono Leśny Kompleks Promocyjny „Puszcza Knyszyńska”. Został on powołany na potrzeby promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrony zasobów przyrody raz edukacji ekologicznej.⁹ Leśny Kompleks Promocyjny „Puszcza Knyszyńska” stanowi najbardziej charakterystyczną część Puszczy Knyszyńskiej z przyrodniczego punktu widzenia. Obejmuje lasy iglaste z wyjątkowym ekotypem sosny supraskiej, a także cenne przyrodniczo lasy liściaste, bagna, trzęsawiska i lasy podmokłe. Jest ostoją zwierzyny, w tym m.in. łosia, jelenia, sarny, dzika, borsuka, bobra, rysia, wilka, czy żubra.¹⁰ Ww. obszar położony jest poza granicami opracowania, ale ma bezpośredni związek z przebiegającym wzdłuż północnej granicy planu korytarzem ekologicznym GKPn-3A Bagna Biebrzańskie-Puszcza Knyszyńska, stanowiącym o połączeniu ww. obszaru węzłowego z pozostałymi elementami struktury przyrodniczej regionu.

Obszar planu, w szczególności ze względu na duży udział terenów otwartych oraz niedalekie sąsiedztwo rzeki Supraśl stanowi dość istotny element w strukturze systemu przyrodniczego gminy, a także regionu. Ogół tych uwarunkowań sprzyja bioróżnorodności oraz migracjom roślin i zwierząt.

ZABYTKI I KRAJOBRAZ KULTUROWY

Obszar planu w większości stanowią tereny zieleni nieurządzonej, łąk, pastwisk oraz nieduże enklawy zadrzewień. Projekt planu nie wprowadza elementów zakłócających odbiór krajobrazu. Obszary do zainwestowania stanowią kontynuację i uzupełnienie istniejących terenów zabudowanych, a ich gabaryty i forma koresponduje z budynkami zlokalizowanymi w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

W granicach planu nie występują, ani nie wskazano zabytków i innych obiektów oraz obszarów objętych ochroną dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej.

SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W sytuacji braku realizacji zapisów opracowanego planu, analizowany obszar może ulec zmianom wyłącznie na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jest to ograniczona forma zarządzania przestrzenią, ponieważ nie pozwala na ustalenie szczegółowych warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, jak ma to miejsce w przypadku planu miejscowego. Ponadto punktowy charakter decyzji nie pozwala na kreowanie uporządkowanej przestrzeni w zakresie funkcji i cech zabudowy, zgodne z zasadą zachowania ładu przestrzennego. Jest to szczególnie niebezpieczne w przypadku obszaru opracowania, który w całości stanowi teren niezainwestowany, a przy tym nie jest objęty żadną formą ochrony przyrody, choć jego część ma dosyć ważne znaczenie dla systemu przyrodniczego o zasięgu regionalnym. Opracowanie planu miejscowego pozwoli na kompleksowy rozwój tego obszaru, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, ochrony przyrody oraz położenia w zasięgi korytarza ekologicznego. Umożliwi lokalizację harmonijnej zabudowy, o przemyślanej formie wraz z niezbędnym układem komunikacyjnym, ale również pozwoli ograniczyć nadmierny rozwój zabudowy poprzez wyznaczenie terenów zieleni nieurządzonej pełniących funkcje ekologiczne. Zapisy planu pozwolą skutecznie chronić wgląd na rzekę Supraśl. Ponadto poprzez ustalenie zasad ochrony środowiska i przyrody, a także ochrony i kształtowania krajobrazu, gwarantuje zrównoważony rozwój obszaru i pozwala uzyskać kompromis pomiędzy potrzebami inwestycyjnymi a maksymalną możliwą ochroną środowiska przyrodniczego. W obecnym stanie prawnym, bez obowiązującego dokumentu, istnieje

⁹ Towarzystwo Ochrony Siedlisk „ProHabitat”, *Opracowanie ekofizjograficzne gminy Supraśl*, Białystok - Supraśl 2015 r., str. 53-54

¹⁰ RDOŚ w Białymstoku, *Program Gospodarczo-Ochronny Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcza Knyszyńska”*, Białystok 2013 r., str. 3-4.

ryzyko wkraczania na obszar opracowania rozporoszonej zabudowy, nieprzystającej do otoczenia, przyczyniając się do zaburzenia ładu przestrzennego i nadmiernej ekspansji zabudowy.

7. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu, co zostało szerzej omówione w rozdziale 10.

8. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obszar planu położony jest poza granicami obszarów objętych prawnymi formami ochrony środowiska.

Najbliżej zlokalizowane są:

- Obszaru Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska” PLH200006 (ok. 3,2 km),
- Obszaru Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” PLB200003 (ok. 3,2 km),
- Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego (ok. 3,2 km i 1 km od otuliny parku),
- Rezerwat przyrody „Antoniuk” (ok. 850 m).

Obszaru Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska” PLH200006 – obejmuje głównie rozległy kompleks leśny Puszczy Knyszyńskiej, którego wiele fragmentów zachowało naturalny charakter. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, występuje duże zagęszczenie różnorodnych form geomorfologicznych. Względne wysokości wzgórz dochodzą do kilkudziesięciu metrów, a nachylenia stoków do 30°. Charakterystyczne dla Puszczy Knyszyńskiej są liczne źródłiska - występuje tu ponad 450 wypływów wód podziemnych. Ok. 20% obszaru ostoi zajmują różnego typu tereny hydrogeniczne - podmokliska i torfowiska. Ok. 50% obszarów hydrogenicznych jest zatorfiona, a wskaźnik zatorfienia oscylujący w granicach 10% wskazuje, że jest to jeden z najbardziej zabagnionych regionów w Polsce. Struktura powierzchniowa leśnych ekosystemów mokradłowych Puszczy Knyszyńskiej przedstawia się następująco:- łągi na murszach, olsy na torfach niskich, brzeziny szuwarowe na torfach przejściowych, bory mechowiskowe na torfach przejściowych i wysokich, bór świerkowy na torfach niskich i przejściowych, bór bagienny na torfach wysokich. W Puszczy Knyszyńskiej dominują drzewostany iglaste. Największe powierzchnie porastają bory brusznicowe, sosnowo-świerkowe bory mieszane świeże i trzcinnikowo-sosnowe bory mieszane świeże. Lasy liściaste Puszczy Knyszyńskiej to przede wszystkim grądy, olsy, sosnowo-brzozowe lasy bagienne, a w dolinach rzecznych łągi jesionowo-olszowe i olszowo-świerkowe. Przeważają drzewostany w wieku 40-70 lat. Cechą charakterystyczną Puszczy Knyszyńskiej jest współistnienie zbiorowisk subborealnych oraz zbiorowisk o charakterze podgórskim. Interesujące są także śródleśne zbiorowiska turzycowe o wysokim stopniu naturalności. Na obszarze Puszczy jednym z najważniejszych gatunków lasotwórczych jest świerk, obecny przynajmniej jako domieszka na prawie wszystkich siedliskach leśnych. Utrzymuje się tu bogata flora z istotnym udziałem gatunków borealnych i górskich. Faunę o charakterze puszczańskim reprezentują m. in. drapieżniki - wilk i ryś, a spośród ptaków np. orlik krzykliwy i puchacz. Występuje tu jedno z pięciu wolnożyjących stad żubra.¹¹

Obszaru Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” PLB200003 – obszar obejmuje Puszcę Knyszyńską, kompleks leśny, którego wiele fragmentów zachowało jeszcze naturalny charakter. Walorem puszczy są liczne źródłiska oraz czyste strumienie i rzeczki. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, deniwelacje względne dochodzą tu do 80 m. Doliny rzek, w większości osuszone, zajęte są przez torfowiska niskie i przejściowe. Na lokalnych wododziałach, w bezodpływowych zagłębieniach terenu, rozwinęły się torfowiska przejściowe i rzadziej torfowiska wysokie. W puszczy dominują drzewostany iglaste (ok. 80% powierzchni leśnej). Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze

¹¹ Obszar Natura 2000 – Standardowy Formularz Danych

europejskiej E 28 i E 29 (Puszcza Knyszyńska i Niecka Gródecko-Michałowska). Występuje co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, bocian czarny, trzmielojad, orlik krzykliwy, gadożer, cietrzew, dubelt, dzięcioł biało grzbiety, dzięcioł trójpalczasty, puchacz, sowa błotna, włośchatka i kraska. Ponadto w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje zimorodek.¹²

Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego – obejmuje obszar o powierzchni 72860,17 ha. Zgodnie z Uchwałą Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego do szczególnych celów ochrony Parku należy: ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmująca ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary; zachowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt; ochrona wartości historyczno-kulturowych Parku; ochrona krajobrazu Parku; rozwijanie turystyki i rekreacji Parku; tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej. Na terenie Parku obowiązują następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 6) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne,- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej, z zastrzeżeniem pkt 6a i 6b;
- 6a) na terenie nieruchomości przy ul. Uroczysko Pustelnia w Supraślu, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr: 756/1, 756/2, 756/3, 756/5, 756/6, 757/2, 757/3, 757/4, 757/6, 757/7, 757/8, 758/1, 758/3 i 758/4 - budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne,- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 6b) na terenie nieruchomości przy ul. Uroczysko Pustelnia w Supraślu, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 759/2 - budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 40 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

¹² Obszar Natura 2000 – Standardowy Formularz Danych

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne,

- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;

7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;

8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;

9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;

10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;

11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

Rozporządzeniem Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001 r. powołano Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego. Określono w nim ustalenia dotyczące m.in. zasad ochrony przyrody, środowiska kulturowego i krajobrazu, struktury zagospodarowania przestrzennego.

Rezerwat przyrody „Antoniuk”

Został powołany 27 czerwca 1995 r. Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27 czerwca 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1995 r. Nr 38, poz. 459).

Rezerwat jest objęty czynną ochroną. Powierzchnia wg aktu powołującego wynosi 70,07 ha. Jest to rezerwat leśny, którego przedmiotem ochrony jest zachowanie w naturalnym stanie fragmentu lasu charakterystycznego dla Wysoczyzny Białostockiej z dominującym zbiorowiskiem lasu mieszanego leszczynowo-świerkowego. W rezerwacie występuje siedlisko przyrodnicze - Tilio Carpinetum stachyetosum o powierzchni 9,57 ha oraz Circaeo - Alnetum o powierzchni 0,74 ha wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzaju siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U. Nr 92, poz. 1029). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu odznaczającego się wysokim stopniem naturalności z szeregiem rzadkich gatunków roślin. Na terenie rezerwatu „Antoniuk” nie została wprowadzona ochrona ścisła czy też krajobrazowa. Dostępne do ruchu pieszego, rowerowego i narciarskiego są tylko wyznaczone szlaki.

Zgodnie z planem ochrony, ochrona ekosystemów leśnych polegać będzie na:

- 1) monitorowaniu stanu ekosystemów i efektów prowadzonych działań;
- 2) prowadzeniu odnowień powierzchni czasowo pozbawionych drzewostanów;
- 3) prowadzeniu uzupełnień i poprawek w istniejących uprawach zapewniających zachowanie i przywrócenie naturalnego charakteru drzewostanów oraz trwałości zasobów przyrodniczych;
- 4) prowadzeniu pielęgnacji odnowień;
- 5) wykonywaniu cięć pielęgnacyjno-hodowlanych o charakterze czyszczeń wczesnych (CW) czyszczeń późnych (CP);
- 6) prowadzeniu działań mających na celu ochronę ekosystemów leśnych przed szkodliwym wpływem czynników biotycznych, w tym:
 - a) prognozowaniu zmian liczebności owadów zagrażających trwałości drzewostanów (wykładanie pułapek wabiących, wyszukiwanie stadiów zimujących w ściółce);
 - b) przeciwdziałaniu nadmiernemu rozwojowi owadów poprzez usuwanie drzew opanowanych;
 - c) pozostawianiu martwych drzew;
 - d) prowadzeniu działań na rzecz ochrony drapieżnej i pasożytniczej entomofauny;
 - e) stosowaniu zabezpieczeń poprzez ogrodzenie najcenniejszych drzewostanów lub ich części które wymagają czasowej ochrony przed szkodliwym wpływem zwierząt.
- 7) prowadzeniu działań organizacyjno - technicznych minimalizujących negatywny wpływ udostępniania rezerwatu.¹³

¹³ Rozporządzenie Nr 22/03 Wojewody Podlaskiego z dnia 23 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Antoniuk”

Na analizowanym terenie w jego północnej i zachodniej części występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią, które w planie pozostawiono jako tereny niebudowlane: tereny zieleni nieurządzonej, łąk i pastwisk na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszar opracowania w większości stanowi teren niezainwestowany, a zabudowa tu występująca ma charakter ekstensywny. Mając na uwadze powyższe, do głównych problemów ochrony środowiska należy zaliczyć antropopresję związaną z rozwojem zabudowy. Czynniki antropogeniczne to przede wszystkim działalność pozarolnicza: zmniejszanie powierzchni użytków rolnych, zanieczyszczanie powietrza, emisja hałasu. Układ funkcjonalno-przestrzenny wyznaczony w planie oraz szereg ustaleń mają na celu ograniczenie i kontrolę wpływu działalności człowieka na środowisko. Ponadto plan ustala także:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco wpływać na środowisko, za wyjątkiem:
 - obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,
 - zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, zgodnie z rysunkiem planu,
 - garaży, parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną.

Stan środowiska przyrodniczego, zarówno na obszarze planu jak i w całej gminie, należy uznać jako dobry. Mając na uwadze powyższe oraz ze względu na:

- fakt, że w planie zachowano zdecydowaną większość obszaru jako tereny niebudowlane (w tym tereny w korytarzu ekologicznym) – tereny zieleni nieurządzonej, łąk i pastwisk,
- fakt, że tereny przeznaczone pod zabudowę stanowią kontynuację i uzupełnienie istniejących terenów zabudowanych,
- ustalenie docelowego podłączenia obszaru opracowania do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- położenie terenu poza obszarami chronionymi na podstawie przepisów odrębnych, w tym m.in.: Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego, obszarami Natura 2000, obszarem szczególnego zagrożenia powodzią,
- wyznaczenie układu funkcjonalno-przestrzennego w taki sposób, aby nie zakłócać migracji organizmów żywych, w szczególności ciągłości korytarza ekologicznego,
- zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na wysokim poziomie, tj. 50% powierzchni działki budowlanej,
- szereg proekologicznych ustaleń planu (ochrona wód, powietrza, itp.),

nie stwierdza się znacząco negatywnego wpływu nowych ustaleń planu na objęte ochroną prawną przyrodniczo cenne przestrzenie.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Przy sporządzaniu planu uwzględniono następujące **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, w szczególności dotyczące:**

- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych, tj.: Dyrektywie 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej), Ustawie Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 310, z późn. zm.), Ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028). Plan uwzględnia położenie obszaru w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 218 Pradolina Rzeki Supraśl i ustala jego ochronę poprzez:
 - *zagospodarowanie ścieków na zasadach określonych w § 12 planu,*
 - *zakaz wprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i gospodarczych do ziemi,*
 - *zakaz składowania i magazynowania wszelkich odpadów w tym odpadów niebezpiecznych.*
- ochrony powietrza określone w przepisach szczegółowych, tj.: Dyrektywie 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza, Pakiecie klimatyczno-energetycznym UE, a także w Strategicznym planie

adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, która została w planie uregulowana poprzez:

- *ustalenie zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych energią elektryczną lub z urządzeń o niskiej emisji zanieczyszczeń lub z odnawialnych źródeł w formie mikroinstalacji, z wykluczeniem energii wiatru, z dopuszczeniem łączenia źródeł pozyskiwanego ciepła,*
- *ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi.*
- ochrony powierzchni ziemi określone w przepisach szczegółowych, tj. w: Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161, z późn. zm.), Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 r. Nr 165, poz. 1359) oraz Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2020 r., poz. 1064, z późn. zm.). Ustalenia planu nie będą skutkowały znacznymi przekształceniami powierzchni ziemi, a w celu ochrony gleb i wierzchniej warstwy litosfery plan ustala:
 - *ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,*
 - *zakaz wprowadzania ścieków do ziemi, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
 - *zakaz składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,*
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112), co plan reguluje poprzez *obowiązek ochrony przed hałasem terenów faktycznie zagospodarowanych poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, tj.:*
 - *dla terenów oznaczonych symbolem MN dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;*
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797, z późn. zm.), Dyrektywie Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów, a także w Planie gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022, co plan reguluje poprzez ustalenie zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- braku oddziaływań transgranicznych – zgodnie z Konwencją w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, sporządzoną w Genewie 13 listopada 1979 r., Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczącym długofalowego finansowania wspólnego programu monitoringu i oceny zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP), sporządzonym w Genewie 28 września 1984 r., Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie zmniejszania emisji tlenków azotu lub ich transgranicznych strumieni, sporządzonym w Sofii 31 października 1988 r. (tzw. „protokół azotowy”), Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie dalszego ograniczenia emisji siarki, sporządzonym 14 czerwca 1994 r. w Oslo (tzw. „II protokół siarkowy”), Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo 25 lutego 1991 r. Plan respektuje ten cel, nie wprowadzając funkcji mogących oddziaływać transgranicznie. Mając bowiem na uwadze fakt, że przedmiotowy teren nie leży w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwa, a plan w całości będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasięg potencjalnych oddziaływań ogranicza się do terytorium gminy, nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych powodowanych na etapach realizacji, eksploatacji jak i ewentualnej ‘likwidacji’,
- utrzymania procesów i ciągłości ekologicznych oraz ciągłości istnienia gatunków wraz z ich siedliskami zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, z późn. zm.), Ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.), poprzez wyznaczenie w granicach obszaru objętego planem głównie terenów niebudowlanych oraz określenie

dużych powierzchni biologicznie czynnych na pozostałych terenach, a także respektowanie położenia obszaru w korytarzu ekologicznym.

Na obszarze objętym ustaleniami planu wprowadzony został zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a także mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem:

- obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,
- zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, zgodnie z rysunkiem planu.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego odpowiadają krajowym i międzynarodowym zaleceniom z zakresu ochrony środowiska.

10. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Tereny zabudowy wyznaczone w planie, tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone symbolem **MN** stanowią kontynuację funkcji i uzupełnienie zabudowy występującej w bezpośrednim sąsiedztwie. W związku z tym dla nowych terenów inwestycyjnych nastąpi zmiana oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu. Dla tych terenów prognozuje się:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego - do 50%, a co za tym idzie zmniejszenie przestrzeni życiowej drobnych zwierząt i bioróżnorodności,– negatywnym oddziaływaniem krótkoterminowym, chwilowym i bezpośrednim będzie realizacja zabudowy – w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać częściowo odbudowana jako ogrodowa), nastąpi także wypłaszanie drobnych zwierząt związane między innymi z uciążliwościami akustycznymi – oddziaływanie to zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, bez względu na istniejący stan zagospodarowania przestrzeni,– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim, stałym dla zwierząt będzie wygradzanie działek budowlanych, co znacznie zmniejszy możliwość migracji zwierząt, głównie ssaków,– negatywnym oddziaływaniem będzie możliwość realizacji na tych terenach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co może mieć wpływ na środowisko życia zwierząt,– negatywnym oddziaływaniem, pośrednim, chwilowym będzie wprowadzenie na części terenów zieleni urządzonej chronionej środkami chemicznymi, co będzie powodowało dużą śmiertelność szczególnie wśród bezkręgowców, jednakże mając na uwadze dotychczasowy charakter rolniczy tych terenów, nie przewiduje się pogorszenia sytuacji w tej kwestii,
ludzie	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat, szczególnie nagrzewanie i wilgotność powietrza,– potencjalnym źródłem zagrożenia dla zdrowia ludzi może być niepełna realizacja wytycznych planu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na opisywanym terenie, co będzie stanowiło oddziaływanie negatywne, pośrednie,– pozytywnym, stałym, bezpośrednim, długookresowym oddziaływaniem jest ustalenie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi, lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej na terenach oznaczonych symbolami

	<p>MN i MN/U, wyłącznie jako infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu zgodnie z przepisami odrębnymi, a na terenach zieleni nieurządzonej oznaczonych symbolami ZR i ZR/ZZ z zachowaniem odległości 100 m od terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz w formie imitującej drzewo ,</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem jest ustalenie obowiązku ochrony przed hałasem poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi i ograniczenia uciążliwości hałasowej do granic własnej działki, – pozytywnym oddziaływaniem, długoterminowym, pośrednim i stałym będą ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi, – pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie lokalizacja usług wyłącznie nieuciążliwych to jest takich, które nie powodują ponadnormatywnego oddziaływania w emisji substancji i energii oraz nie będące przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, – pozytywnym oddziaływaniem, bezpośrednim, długoterminowym, stałym będzie nakaz docelowego podłączenia budynków do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, wpłynie to pozytywnie na jakość wód ujmowanych do celów spożywczych,
system przyrodniczy	<ul style="list-style-type: none"> – negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie umożliwienie lokalizacji zabudowy na terenie otwartym, jednakże mając na uwadze powierzchnię planowanych terenów budowlanych, bezpośrednio sąsiedztwo terenów zabudowanych, a także dotychczasowy rolniczy, kształtowany przez człowieka charakter analizowanego terenu, uznaje się, że skala zjawiska nie będzie bardzo istotna, – pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie ograniczenie możliwości realizacji zabudowy do terenów położonych poza zasięgiem korytarza ekologicznego,
woda	<ul style="list-style-type: none"> – negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie wprowadzenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie, – negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie przyrost zabudowy, co zwiększy zapotrzebowanie na wodę, a co za tym idzie pośrednio przyczyni się do minimalnego obniżania poziomu wód podziemnych, – negatywnym oddziaływaniem będzie możliwość realizacji na tych terenach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, – potencjalnie negatywnym oddziaływaniem jest dopuszczenie wykonania nowych ujęć wód podziemnych do czasu objęcia terenu siecią wodociągową, – potencjalnie negatywnym oddziaływaniem jest dopuszczenie stosowania bezodpływowych zbiorników na ścieki do czasu objęcia terenu siecią kanalizacyjną, – pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz zakaz składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, – pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie odprowadzanie ścieków sanitarnych do sieci kanalizacji, oraz konieczność podczyszczania wód opadowych i roztopowych przed zrzutem do odbiorników zgodnie z przepisami odrębnymi,

-
- **pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym będzie podłączenie wszystkich terenów budowlanych do zbiorczej sieci wodociągowej, co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód,**
 - chwilowe, bezpośrednie zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń planu, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych (odn. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.12.2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187), tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna),
-

- powietrze
- negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, otwartych, co ograniczy możliwość oczyszczania się powietrza, jednak ze względu na wielkość terenów i przewidywane rozmiary nowej zabudowy, uznaje się, że skala zjawiska będzie niewielka,
 - lokalne zwiększenie rozmiarów zanieczyszczeń powietrza (negatywne oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe), wiąże się ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego i ilości budynków mieszkalnych (będących emitarami szczególnie w sezonie grzewczym), a także placów budowy. Nie powinno jednak dojść do przekroczenia dopuszczalnych norm, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz.1031),
 - **pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będzie ustalenie ochrony przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez: z indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych energią elektryczną lub z urządzeń o niskiej emisji zanieczyszczeń lub z odnawialnych źródeł w formie mikroinstalacji, z wykluczeniem energii wiatru, z dopuszczeniem łączenia źródeł pozyskiwanego ciepła, oraz obowiązywanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi,**
 - negatywnym oddziaływaniem będzie możliwość realizacji na tych terenach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
-

- powierzchnia
ziemi
- negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim i stałym zwiększającym degradację powierzchni ziemi będą wszelkie roboty ziemne związane z budową nowych obiektów oraz niezbędnej infrastruktury technicznej,
 - oddziaływanie bezpośrednie (stałe, ale jedynie lokalne) to przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego terenu związane głównie z wykopami pod fundamenty nowych obiektów (prace te nie będą naruszać głębokich warstw podłoża),
 - **pozytyw pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim ustaleniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz zakaz składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,**
 - negatywnym oddziaływaniem będzie możliwość realizacji na tych terenach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
 - **pozytywnym ustaleniem planu jest regulacja gospodarki odpadami,**
-

krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> – oddziaływaniem negatywnym stałym i bezpośrednim będzie pojawianie się obiektów kubaturowych w niezabudowanych dotychczas przestrzeniach jednakże stanowiących kontynuację zabudowy występującej w sąsiedztwie, – pozytywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie będzie się wiązało z zastosowaniem określonych w planie warunków dotyczących kształtowania i lokalizacji zabudowy, zasad zachowania ładu przestrzennego, zasad lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym dopuszczenie lokalizacji masztu antenowego w formie imitacji drzewa oraz zakaz lokalizacji stacji radiokomunikacyjnych, stacji radionawigacyjnych i radiolokacyjnych i innych tożsamych urządzeń na tym terenie, – pozytywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim będzie ustalenie w planie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego poprzez ustalenie kolorystyki zabudowy oraz jednolitej formy dachów,
klimat	<ul style="list-style-type: none"> – negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat szczególnie nagrzewanie i wilgotność powietrza, – nowe obiekty kubaturowe wpłyną też w mikroskali na warunki przewietrzania terenu, a powierzchnie sztuczne zmienia nagrzewanie podłoża, co będzie oddziaływaniem stałym lub czasowym, – negatywnym oddziaływaniem długoterminowym bezpośrednim będzie emisja hałasu, im większy teren przeznaczony pod usługi, tym wyższe natężenie hałasu, – pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem jest ustalenie obowiązku ochrony przed hałasem poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi i ograniczenia uciążliwości do granic własnej działki, – negatywnym oddziaływaniem będzie możliwość realizacji na tych terenach inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
zasoby naturalne	<ul style="list-style-type: none"> – pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym, stałym na wody podziemne jako dobro naturalne będzie nakaz podłączenia do sieci wodociągowej, co ograniczy realizację indywidualnych, niekontrolowanych ujęć wód, – negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie przyrost zabudowy, co zwiększy zapotrzebowanie na wodę, a co za tym idzie pośrednio przyczyni się do minimalnego obniżania poziomu wód podziemnych, – potencjalnie negatywnym oddziaływaniem jest dopuszczenie wykonania nowych ujęć wód podziemnych do czasu objęcia terenu siecią wodociągową, – potencjalnie negatywnym oddziaływaniem jest dopuszczenie stosowania bezodpływowych zbiorników na ścieki do czasu objęcia terenu siecią kanalizacyjną – pozytywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji oraz ustalenie, że przed zrzutem do odbiorników wody opadowe i roztopowe będą podczyszczane zgodnie z przepisami odrębnymi,
zabytki	<ul style="list-style-type: none"> – brak oddziaływania (brak zabytków i innych obiektów kulturowych na tym terenie),
dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> – oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym, jest udostępnienie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych w tej części gminy, o nowoczesnych standardach i wysokich walorach kompozycyjnych, – oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym, jest wprowadzenie zasad związanych z ochroną przed powodzią.

Tereny komunikacyjne wyznaczone w planie, w większości stanowią istniejące drogi, w szczególności dotyczy to wschodniej części drogi KDL-1 oraz wyodrębnionej geodezyjnie drogi wewnętrznej oznaczonej

symbolem KDW-1. Nowo projektowane drogi publiczne to zachodnia część drogi **KDL-1**, która została wskazana po istniejącym śladzie drogi polnej oraz droga wewnętrzna KDW-2, wyznaczona dla obsługi komunikacyjnej nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Mając na uwadze powyższe, dla nowych terenów komunikacyjnych prognozuje się:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym pośrednim i stałym będzie ograniczenie terenu biologicznie czynnego, a co za tym idzie zmniejszenie przestrzeni życiowej zwierząt w wyniku utwardzenia powierzchni i poszerzaniu istniejących dróg,– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i stałym będą roboty budowlane i hałas komunikacyjny, który będzie powodował przepłaszanie zwierząt, szczególnie ptaków,– negatywnym oddziaływaniem, bezpośrednim, długoterminowym i chwilowym będzie zanieczyszczanie gruntu solą co może powodować wymieranie gatunków wrażliwych na zasolenie,
ludzie	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat szczególnie nagrzewnie i wilgotność powietrza,
system przyrodniczy	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie realizacja układu komunikacyjnego na terenie otwartym, niezainwestowanym, jednakże mając na uwadze bezpośrednie sąsiedztwo terenów zabudowanych, a także dotychczasowy rolniczy, kształtowany przez człowieka charakter analizowanego terenu, uznaje się, że skala zjawiska nie będzie bardzo istotna,
woda	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym i stałym będzie zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie, jednakże skala tego zjawiska będzie niewielka,– negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w przypadku wystąpienia poważnych awarii na terenach komunikacyjnych lub w fazie ich realizacji (co będzie oddziaływaniem krótkoterminowym),– pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest wprowadzenie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,
powietrze	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, pośrednim i stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co utrudni oczyszczanie się powietrza,– oddziaływaniem negatywnym bezpośrednim, długoterminowym i stałym będzie ruch samochodowy powodujący wzmożoną emisję hałasu oraz zanieczyszczeń do atmosfery,
powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none">– roboty drogowe mogą wpłynąć na degradację powierzchni ziemi,– negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i chwilowe może być związane z ryzykiem przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych w przypadku wystąpienia poważnych awarii,
krajobraz	<ul style="list-style-type: none">– negatywnym oddziaływaniem będzie fragmentacja otwartego terenu,– pozytywnym, stałym, długotrwałym i bezpośrednim oddziaływaniem jest wprowadzenie spójnego kompozycyjnie układu komunikacyjnego oraz nakaz stosowania jednorodnych, kompleksowych rozwiązań w zakresie zagospodarowania terenów o funkcji publicznej,

klimat	– negatywnym oddziaływaniem pośrednim i długoterminowym, stałym będzie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, co wpłynie w niewielkim stopniu na topoklimat, szczególnie nagrzewanie i wilgotność powietrza, – negatywnym, bezpośrednim i stałym oddziaływaniem będzie emisja hałasu z ciągów komunikacyjnych, jednak będzie to oddziaływanie o niewielkiej skali,
zasoby naturalne	– negatywnym oddziaływaniem długoterminowym, bezpośrednim i chwilowym może być przedostawanie się zanieczyszczeń ropopochodnych oraz innych substancji niebezpiecznych do wód podziemnych w wyniku poważnych awarii,
zabytki	– brak oddziaływania (brak zabytków i innych obiektów kulturowych w zasięgu układu komunikacyjnego),
dobra materialne	– pozytywnym, stałym oddziaływaniem na dobro materialne będzie fakt wyposażenia terenów inwestycyjnych w drogi.

Na większości terenów zieleni nieurządzonej, łąk i pastwisk oznaczonych w planie symbolami **ZR** oraz terenie rowu odwadniającego oznaczonego w planie symbolem **WR** nie przewiduje się zmian w oddziaływaniu. Powyższe tereny pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu, więc ustalenia planu będą miały wpływ neutralny dla ich funkcjonowania.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Podstawowymi środkami minimalizującymi negatywne oddziaływanie planu są jego ustalenia ochronne. W zakresie ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu plan ustala:

- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, za wyjątkiem:*
 - *obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,*
 - *zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą techniczną na zasadach określonych w planie,*
- *ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:*
 - *ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,*
 - *zakaz wprowadzania ścieków do ziemi, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
 - *zakaz składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,*
- *obowiązek ochrony przed hałasem poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, tj.:*
 - *dla terenów oznaczonych symbolem MN dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,*
- *ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:*
 - *utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi,*
 - *realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi;*
- *lokalizację inwestycji z zakresu łączności publicznej:*
 - *na terenach oznaczonych symbolami MN jako infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych,*
 - *na terenie oznaczonym symbolem ZR dopuszcza się lokalizację pojedynczego masztu antenowego, z zastrzeżeniem § 10 ust. 2, pod następującymi warunkami: w formie imitującej drzewo, maksymalna wysokość do 25 m n.p.t., w odległości minimum 100 m od terenów oznaczonych symbolami MN;*

- *ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez:*
 - *ustalenie zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych energią elektryczną lub z urządzeń o niskiej emisji zanieczyszczeń lub z odnawialnych źródeł w formie mikroinstalacji, z wykluczeniem energii wiatru, z dopuszczeniem łączenia źródeł pozyskiwanego ciepła,*
 - *ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi.*

Ponadto plan:

- ustala zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, a także zasady budowy systemów komunikacji;
- ustala zasady realizacji obiektów infrastruktury technicznej;
- ustala minimalne powierzchnie biologicznie czynne i maksymalne powierzchnie zabudowy;
- ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,
- ustala odprowadzenie ścieków sanitarnych siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków,
- nakazuje podczyszczanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi przed ich zrzutem do odbiornika,
- dopuszcza realizację alternatywnych źródeł gazu, w szczególności zbiorników na gaz płynny;
- ustala zasady gospodarki odpadami.

Generalnie celem minimalizowania uciążliwości funkcji wyznaczonych w planie należy stosować przy ich realizacji najnowsze dostępne technologie oraz wysokiej jakości urządzenia i materiały. Celem uzyskania pewności, że funkcja nie oddziałuje negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu (odniesienie rozdz. 4 Prognozy).

Ewentualne negatywne oddziaływanie (którego wykrycie na etapie prognozy nie było możliwe) nowo wprowadzonych czy też zintensyfikowanych funkcji (wszelkiej zabudowy i działalności gospodarczej) na poszczególne komponenty środowiska można będzie ograniczyć poprzez wprowadzenie następujących działań:

- ograniczających uciążliwości hałasowe:
 - ograniczanie prowadzenia prac realizacyjnych do pory dziennej, optymalizację czasu pracy, tak by ograniczyć liczbę przejazdów ciężkich, samochodów i maszyn,
 - stosowanie wysokiej jakości urządzeń i materiałów ograniczających hałas,
 - zabezpieczenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi przed hałasem i drganiami do parametrów izolacyjności akustycznej poprzez stosowanie stolarki okiennej oraz materiałów budowlanych zapewniających właściwą izolacyjność przegród zewnętrznych,
- generalne stosowanie urządzeń proekologicznych i dbałości o utrzymanie ich sprawności i właściwego funkcjonowania,
- wprowadzanie ogrodzeń drewnianych zamiast betonowych,
- maskowanie zielenią elementów dysharmonijnych lub ich usuwanie,
- odtworzenie czystego przedpola ekspozycyjnego, estetycznego tła przy pomocy działań porządkujących,
- stosowanie sprawnych technicznie maszyn i środków transportu podczas etapu budowy,
- odpowiednie zabezpieczenie drzew podczas etapu budowy,
- zabezpieczenie (uszczelnienie) terenów zapleczy budowy,
- ochronę terenu przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi i smarami używanymi w urządzeniach mechanicznych i pojazdach, poprzez zastosowanie mas bitumicznych oraz innych (właściwych) materiałów budowlanych,
- wyposażanie systemów odprowadzania wód opadowych w osadniki, piaskowniki i separatory substancji ropopochodnych,
- racjonalne stosowanie środków do zwalczania śliskości w okresie zimowym oraz używanie chemicznych środków ochrony roślin w okresie wegetacji upraw (np. owadobójczych i chwastobójczych) w sposób

zapewniający właściwe działanie, a jednocześnie nie powodujący nadmiernego zanieczyszczenia i degradacji środowiska,

- identyfikacje lokalnych ujęć wody położonych w pobliżu realizowanych inwestycji i ustalenie dla nich stref ochronnych (ze szczególnym uwzględnieniem zakazu lokalizowania w tych strefach zaplecza budowy, czy miejsc obsługi sprzętu budowlanego i pojazdów).

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń planu i powyższych propozycji powinno wystarczająco ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie ustaleń planu na środowisko.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Alternatywą dla przyjęcia przedmiotowego planu jest pozostawienie stanu istniejącego. Na przedmiotowym obszarze nie obowiązuje inny plan miejscowy w związku z czym wszelkie inwestycje mogą być realizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Mając na uwadze, że jest to teren otwarty, dotychczas niezainwestowany, rozwój zabudowy na podstawie decyzji administracyjnych o charakterze punktowym może być tu szczególnie niebezpieczny i doprowadzić do rozproszenia i nadmiernej ekspansji zabudowy oraz zaburzenia ładu przestrzennego. Ponadto walory przyrodnicze nie byłyby odpowiednio chronione przed antropopresją.

Przeznaczenia terenów wyznaczone w projekcie planu są zgodne z aktualną polityką przestrzenną Gminy wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków. Wyznaczono tereny zieleni nieurządzonej, łąki i pastwisk, teren rowu odwadniającego oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ponadto wskazano układ komunikacyjny, na który składają się: droga publiczna klasy lokalnej oraz drogi wewnętrzne. Uwzględniono także przebieg elektroenergetycznej linii wysokiego napięcia 110 kV wraz ze pasem technologicznym, zgodnie z wytycznymi ww. studium.

W planie uwzględniono przebieg korytarza ekologicznego poprzez ograniczenie zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W ramach rozwiązań alternatywnych rozważano jedynie inne układy projektowanych dróg wewnętrznych. Biorąc pod uwagę podporządkowanie układu funkcjonalnego walorom środowiska przyrodniczego, ograniczeń wynikających z przebiegu korytarza ekologicznego oraz zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią brak jest możliwości wariantowania przeznaczenia terenów.

Procedowany projekt planu jest optymalny pod względem funkcjonalno-przestrzennym i jednocześnie generuje najmniejsze straty w środowisku, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obszar opracowania o powierzchni ok. 9 ha, znajduje się w gminie miejsko-wiejskiej Wasilków w obrębie geodezyjnym Osowicze i sąsiaduje od południa z miastem Białystok. Analizowany teren nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z aktualną polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków przyjętym Uchwałą Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006 r., zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Wasilkowie: Nr XXXIV/183/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r., Nr XLIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 r., Nr LIV/386/14 z dnia 24 września 2014 r., Nr XXVII/185/16 z dnia 27 października 2016 r., Nr XXXIX/343/17 z dnia 21 grudnia 2017 r. oraz Nr XLIII/400/21 z dnia 26.08.2021 r., na przedmiotowym terenie przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz zachowanie terenów otwartych, na które składają się łąki, pastwiska i nieużytki.

Celem sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, Gmina Wasilków, zwanego dalej planem, jest objęcie dokumentem obszaru, na którym dotąd nie obowiązywał plan miejscowy. Celem sporządzenia planu jest stworzenie warunków do rozwoju mieszkalnictwa, poprawa warunków życia mieszkańców i standardu zamieszkiwania, a także uporządkowanie systemu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej dla terenów przeznaczonych na cele budowlane.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, gmina Wasilków, zwanej dalej prognozą stanowi:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 741, z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, z późn. zm.).

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu prognozy to:

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (pismo znak: NZ.0523.11.2021 z dnia 26 kwietnia 2021 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo znak: WPN.411.1.22.2021.AR z dnia 6 maja 2021 r.),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, gmina Wasilków – Etap I – IRMiR - Warszawa 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006 r., zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Wasilkowie: Nr XXXIV/183/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r., Nr XLIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 r., Nr LIV/386/14 z dnia 24 września 2014 r., Nr XXVII/185/16 z dnia 27 października 2016 r., Nr XXXIX/343/17 z dnia 21 grudnia 2017 r. oraz Nr XLIII/400/21 z dnia 26.08.2021 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków – G. Myśliński, B. Wójcik, E. Tarchalska – Warszawa 2005 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu V zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków – K. Kowalewska-Sewastianik – Wasilków 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Wasilków na lata 2012-2020 – Wasilków 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020 – Białystok 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2019 – Białystok 2020 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego – Białystok 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 – Białystok 2020 r.,
- Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022 – Białystok 2016 r.,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Warszawa 2012 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny – 2020 r.,
- Ocena stanu czystości wód w zlewni rzeki Supraśl w 2010 roku – WIOŚ w Białystok, 2011
- Programem Ochrony Północnego Korytarza Ekologicznego – Fundacja WWF Polska, Warszawa 2015 r.
- Obszary Natura 2000 – Standardowe Formularze Danych,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006.

W planie wyznaczono: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren rowu odwadniającego, oraz teren zieleni nieurządzonej, łąk i pastwisk. Ponadto uwzględniono przebieg drogi klasy lokalnej, a także wyznaczono układ dróg wewnętrznych.

Ponadto plan określa:

- zasady ochrony lokalnych interesów publicznych poprzez unormowanie i podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego;
- przeznaczenia oraz zasady zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych gminy.

Dla ww. przeznaczeń terenów mogą wystąpić charakterystyczne oddziaływania środowiskowe:

- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza);
- emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych;
- wytwarzanie odpadów komunalnych;
- przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu;
- zmiany w krajobrazie;
- zmiany szaty roślinnej.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego oraz krajobrazu plan ustala:

- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
- *zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, za wyjątkiem:*
 - *obiektów infrastruktury technicznej dopuszczonych planem,*
 - *zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą techniczną na zasadach określonych w planie,*
- *ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:*
 - *ściśle określone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych,*
 - *zakaz wprowadzania ścieków do ziemi, zgodnie z przepisami odrębnymi,*
 - *zakaz składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych,*
- *obowiązek ochrony przed hałasem poprzez określenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi, tj.:*
 - *dla terenów oznaczonych symbolem MN dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,*
- *ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez:*
 - *utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności w miejscach przeznaczonych na pobyt ludzi,*
 - *realizację zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z przepisami odrębnymi;*
- *lokalizację inwestycji z zakresu łączności publicznej:*
 - *na terenach oznaczonych symbolami MN jako infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych,*
 - *na terenie oznaczonym symbolem ZR dopuszcza się lokalizację pojedynczego masztu antenowego, z zastrzeżeniem § 10 ust. 2, pod następującymi warunkami: w formie imitującej drzewo, maksymalna wysokość do 25 m n.p.t., w odległości minimum 100 m od terenów oznaczonych symbolami MN;*
- *ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez:*
 - *ustalenie zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych energią elektryczną lub z urządzeń o niskiej emisji zanieczyszczeń lub z odnawialnych źródeł w formie mikroinstalacji, z wykluczeniem energii wiatru, z dopuszczeniem łączenia źródeł pozyskiwanego ciepła,*
 - *ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zasadach określonych przepisami odrębnymi.*

Ponadto plan:

- ustala zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, a także zasady budowy systemów komunikacji;
- ustala zasady realizacji obiektów infrastruktury technicznej;
- ustala minimalne powierzchnie biologicznie czynne i maksymalne powierzchnie zabudowy;
- ustala zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,
- ustala odprowadzenie ścieków sanitarnych siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków,
- nakazuje podczyszczanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi przed ich zrzutem do odbiornika,
- dopuszcza realizację alternatywnych źródeł gazu, w szczególności zbiorników na gaz płynny;
- ustala zasady gospodarki odpadami.

Alternatywą dla przyjęcia przedmiotowego planu jest pozostawienie stanu istniejącego. Na przedmiotowym obszarze nie obowiązuje inny plan miejscowy w związku z czym wszelkie inwestycje mogą być realizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Mając na uwadze, że to teren otwarty, dotychczas niezainwestowany, rozwój zabudowy na podstawie decyzji administracyjnych o charakterze punktowym może być tu szczególnie niebezpieczny i doprowadzić do rozproszenia i nadmiernej ekspansji zabudowy oraz zaburzonego ładu przestrzennego.

W ramach rozwiązań alternatywnych procedowanego planu rozważano jedynie inne układy projektowanych dróg wewnętrznych. Biorąc pod uwagę podporządkowanie układu funkcjonalnego walorom środowiska przyrodniczego, ograniczeń wynikających z przebiegu korytarza ekologicznego oraz zasięgu obszaru szczególnie zagrożenia powodzią brak jest możliwości wariantowania przeznaczenia terenów.

Procedowany projekt planu jest optymalny pod względem funkcjonalno-przestrzennym i jednocześnie generuje najmniejsze straty w środowisku, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Prognoza wykazała, że **w planie uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego** (w tym wspólnotowego) i nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu. **Zapisy projektu uchwały są poprawne w odniesieniu do obowiązków z zakresu ochrony środowiska** – gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz związanej z zagrożeniem powodziowym, ochrony przyrody.

Projektowany sposób zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obszarów planu nie wpłynie znacząco na pogorszenie stanu środowiska – nie prognozuje się przekroczeń określonych prawem standardów jakości środowiska. Nie stwierdza się też transgranicznych oddziaływań ustaleń planu. W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, że zaprojektowane w planie funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny (brak wpływu), słaby lub umiarkowany, a jedynie silny w odniesieniu do projektowanych dróg.

Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tych obszarów. W granicach opracowania nie występują obszary i obiekty objęte ochroną środowiska oraz przepisami o ochronie i opiece nad zabytkami. Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów planu. **Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym**, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu.

13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

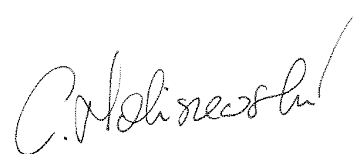
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (pismo znak: NZ.0523.11.2021 z dnia 26 kwietnia 2021 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo znak: WPN.411.1.22.2021.AR z dnia 6 maja 2021 r.),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Osowicze, gmina Wasilków – Etap I – IRMiR - Warszawa 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Wasilków przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/229/06 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 kwietnia 2006 r., zmienionym uchwałami Rady Miejskiej w Wasilkowie: Nr XXXIV/183/09 z dnia 3 sierpnia 2009 r., Nr XLIII/230/10 z dnia 25 marca 2010 r., Nr LIV/386/14 z dnia 24 września 2014 r., Nr XXVII/185/16 z dnia 27 października 2016 r., Nr XXXIX/343/17 z dnia 21 grudnia 2017 r. oraz Nr XLIII/400/21 z dnia 26.08.2021 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków – G. Myśliński, B. Wójcik, E. Tarchalska – Warszawa 2005 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu V zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków – K. Kowalewska-Sewastianik – Wasilków 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Wasilków na lata 2012-2020 – Wasilków 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020 – Białystok 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2019 – Białystok 2020 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego – Białystok 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 – Białystok 2020 r.,
- Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022 – Białystok 2016 r.,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Warszawa 2012 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny – 2020 r.,
- Ocena stanu czystości wód w zlewni rzeki Supraśl w 2010 roku – WIOŚ w Białystok, 2011
- Programem Ochrony Północnego Korytarza Ekologicznego – Fundacja WWF Polska, Warszawa 2015 r.
- Obszary Natura 2000 – Standardowe Formularze Danych,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006.

ZAŁĄCZNIK

OŚWIADCZENIE AUTORA

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, z późn. zm.) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. Koliński', is written above a horizontal dotted line.

.....
podpis